

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2018. május 31.*

„Előzetes döntéshozatal – 604/2013/EU rendelet – Valamely harmadik országbeli állampolgár által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása – Az átvételre és visszavételre vonatkozó eljárások – A 26. cikk (1) bekezdése – Az átadásra vonatkozó határozat azt megelőző meghozatala és az e határozatról azt megelőzően történő értesítés, hogy a megkeresett tagállam elfogadná a visszavételre irányuló megkeresést”

A C-647/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a tribunal administratif de Lille (lille-i közigazgatási bíróság, Franciaország) a Bírósághoz 2016. december 15-én érkezett, 2016. december 1-jei határozatával terjesztett elő az

Adil Hassan

és

a **Préfet du Pas-de-Calais**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök (előadó), A. Rosas, C. Toader, A. Prechal és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a francia kormány képviseletében D. Colas, E. de Moustier és E. Armoet, meghatalmazotti minőségben,
- a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z., meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Condou-Durande, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. december 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: francia.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.; a továbbiakban: „Dublin III” rendelet) 26. cikke (1) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az iraki állampolgárságú Adil Hassan és a préfet du Pas-de-Calais (pas-de-calais-i prefektus, Franciaország) között az előbbi személy Németország részére történő átadására vonatkozó határozat jogszerűsége tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 603/2013/EU rendelet

- 3 A harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 604/2013/EU rendelet hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző ügynökség létrehozásáról szóló 1077/2011/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 603/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 1. o.) (4) preambulumbekzdése értelmében:

„A [»Dublin III«] rendelet alkalmazása érdekében meg kell állapítani a nemzetközi védelmet kérelmező személyek és az Unió külső határainak jogellenes átlépése miatt letartóztatott személyek személyazonosságát. A [»Dublin III«] rendelet, és különösen annak 18. cikke (1) bekezdésének b) és d) pontjának hatékony alkalmazása érdekében kívánatos továbbá, hogy az egyes tagállamok számára lehetséges legyen annak ellenőrzése, hogy az adott tagállam területén jogszerűtlenül tartózkodó harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy kért-e nemzetközi védelmet valamely másik tagállamban.”

- 4 A 603/2013 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Létrejön az úgynevezett Eurodac rendszer, amelynek célja segítséget nyújtani annak megállapításában, hogy a [»Dublin III«] rendelet értelmében melyik tagállam illetékes a tagállamok egyikében harmadik országbeli állampolgár, illetve hontalan személy által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására, továbbá egyéb módon elősegíteni a [»Dublin III«] rendelet alkalmazását az e rendeletben meghatározott feltételek szerint.”

- 5 A 603/2013 rendelet 9. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„Az egyes tagállamok a lehető leghamarabb, de legkésőbb a [»Dublin III«] rendelet 20. cikkének (2) bekezdésében meghatározott nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásától számított 72 órán belül ujjlenyomatot vesznek minden, a 14. életévét betöltött nemzetközi védelmet kérelmező személy valamennyi ujjáról, és [...] továbbítják a központi rendszerbe.”

A „Dublin III” rendelet

- 6 A „Dublin III” rendelet (4), (5), (9) és (19) preambulumbekkezdése kimondja a következőket:

„(4) [Az Európai Tanács által az 1999. október 15–16-i tamperei rendkívüli ülésén elfogadott] következtetések azt is megállapították, hogy [a közös európai menekültügyi rendszernek] rövid időn belül ki kell terjednie egy világos és alkalmazható módszer kialakítására is a menedéjkjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása céljából.

(5) E módszernek mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában tárgyilagos és méltányos szempontokon kell alapulnia. Lehetővé kell tennie különösen a felelős tagállam gyors meghatározását, hogy a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljáráshoz való hatékony hozzáférés biztosított legyen, és a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal ne kerüljön veszélybe.

[...]

(9) Az első szakaszba tartozó jogi aktusok végrehajtásáról készített értékelések eredményeire tekintettel indokolt megerősíteni e szakaszban [az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedéjkjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendeletet (HL 2003. L 50., 1. o.)] alátámasztó elveket, és egyúttal el kell végezni a szükséges fejlesztéseket a dublini rendszer, valamint az e rendszer keretében a kérelmezőknek nyújtott védelem hatékonysága tekintetében szerzett tapasztalatokra tekintettel.
[...]

[...]

(19) Az érintett személyek jogainak hatékony védelme érdekében jogi biztosítékokat és hatékony jogorvoslati eszközöket [helyesen: jogi garanciákat és hatékony jogorvoslatihoz való jogot] kell biztosítani a felelős tagállamnak való átadásra vonatkozó határozatokkal kapcsolatban, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkével összhangban. A nemzetközi jog tiszteletben tartása érdekében az ilyen határozatok elleni hatékony jogorvoslatnak egyaránt ki kell terjednie e rendelet alkalmazásának, valamint az azon tagállamban fennálló jogi és ténybeli helyzetnek a megvizsgálására, amelynek a kérelmezőt átadják.”

- 7 A „Dublin III” rendeletnek „A nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálására [helyesen: megvizsgálására] vonatkozó eljáráshoz való jog” című 3. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok megvizsgálják azon harmadik országbeli állampolgárnak vagy azon hontalan személynek a nemzetközi védelem iránti kérelmét, aki egy tagállam területén nyújtja be azt, ideértve annak határát és a tranzitónákat. A kérelmet az a tagállam köteles megvizsgálni, amely a III. fejezetben előírt feltételek szerint felelős.”

8 Az említett rendelet 5. cikke a következőket írja elő:

„(1) A felelős tagállam meghatározásának elősegítése érdekében az ezen eljárást lefolytató tagállam köteles a kérelmezőt személyesen meghallgatni. [...]

(2) A személyes meghallgatás mellőzhető, amennyiben:

[...]

b) a 4. cikkben említett tájékoztatását követően a kérelmező már benyújtotta a felelős tagállam más módon való meghatározásához szükséges információt. A meghallgatást mellőző tagállam a kérelmezőnek lehetőséget biztosít arra, hogy a felelős tagállam helyes meghatározásához szükséges bármely további információt megadjon, mielőtt határozatot hoznak a kérelmező 26. cikk (1) bekezdése szerinti, felelős tagállamnak történő átadásáról.

(3) A személyes meghallgatásra kellő időben – de minden esetben a felelős tagállamnak történő átadásra vonatkozó, a 26. cikk (1) bekezdése szerinti határozat meghozatala előtt – kerül sor.

[...]”

9 Ugyanezen rendeletnek „A felelős tagállam kötelezettségei” című 18. cikke a következőket mondja ki az (1) bekezdésében:

„Az e rendelet szerint felelős tagállam köteles:

a) a 21., 22. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett átvenni azt a kérelmezőt, aki egy másik tagállamban nyújtotta be kérelmét;

b) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni azt a kérelmezőt, aki egy másik tagállamban nyújtotta be kérelmét, és akinek a kérelme még elbírálás alatt áll, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén;

c) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni egy harmadik ország olyan állampolgárát, vagy egy olyan hontalan személyt, aki a vizsgálat során visszavonta kérelmét, és egy másik tagállamban nyújtott be kérelmet, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén;

d) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni azon harmadik országbeli állampolgárt vagy azon hontalan személyt, akinek kérelmét visszautasították, és egy másik tagállam területén nyújtott be kérelmet, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén.”

10 A „Dublin III” rendelet 19. cikke értelmében:

„(1) Amennyiben egy tagállam tartózkodásra jogosító engedélyt ad ki a kérelmező részére, a 18. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségek erre a tagállamra hárulnak.

(2) A 18. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségek megszűnnek, amennyiben a felelős tagállam egy kérelmező vagy a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresés esetén bizonyítani tudja, hogy az érintett személy legalább három hónapra elhagyta a tagállamok területét, kivéve, ha az érintett személy a felelős tagállam által kiadott érvényes, tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

[...]

(3) A 18. cikk (1) bekezdésének c) és d) pontjában meghatározott kötelezettségek megszűnnek, amennyiben a felelős tagállam egy kérelmező vagy a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresés esetén bizonyítani tudja, hogy az érintett személy a kérelem visszavonását vagy elutasítását követően kiadott kiutasítási vagy kitoloncolási határozatnak megfelelően elhagyta a tagállamok területét.

[...]”

11 E rendelet 21. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerint:

„Amennyiben az a tagállam, amelyben nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtottak be, úgy véli, hogy egy másik tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért, haladéktalanul, de minden esetben a 20. cikk (2) bekezdése értelmében benyújtott kérelem időpontját követő három hónapon belül megkeresheti e másik tagállamot, hogy vegye át a kérelmezőt.”

12 Az említett rendelet 22. cikke a következőket írja elő:

„(1) A megkeresett tagállam elvégzi a szükséges ellenőrzéseket, és a kérelmező átvétele iránti megkeresésről annak kézhezvételétől számított két hónapon belül határozatot hoz.

[...]

(7) Az (1) bekezdésben említett két hónapos határidő és a (6) bekezdésben említett egy hónapos határidő be nem tartása a kérelem elfogadásával egyenértékű, és az adott személy átvételének kötelezettségét vonja maga után, beleértve a megérkezésével kapcsolatos megfelelő intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettséget.”

13 Ugyanezen rendelet 24. cikke értelmében:

„(1) Amennyiben egy tagállam, amelynek a területén a 18. cikk (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontjában említett személy tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik, és amelyben nem nyújtottak be új nemzetközi védelemre irányuló kérelmet, úgy véli, hogy a 20. cikk (5) bekezdése és a 18. cikk (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontja értelmében egy másik tagállam a felelős, megkeresheti e másik tagállamot, hogy vegye vissza az érintett személyt.

(2) A harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [HL 2008. L 348., 98. o.] 6. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, amennyiben egy tagállam, amelynek a területén egy személy tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik, úgy dönt, hogy [...] ellenőrzést végez az Eurodac-rendszerben, az e rendelet 18. cikke (1) bekezdésének b) vagy c) pontjában említett személyek vagy a 18. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említett olyan személyek visszavétele iránti megkeresést, akiknek a nemzetközi védelemre irányuló kérelmét nem jogerős határozattal utasították el, a lehető leghamarabb, de minden esetben az Eurodac-találatnak a [...] beérkezését követő két hónapon belül meg kell tenni. [...]

[...]

(5) A 18. cikk (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontjában említett személy visszavétele iránti megkeresést formanyomtatványon kell benyújtani, mellékelve a 22. cikk (3) bekezdésében említett két listában szereplő olyan bizonyítékokat vagy közvetett bizonyítékokat és/vagy az adott személy nyilatkozatainak olyan lényeges elemeit, amelyek alapján a megkeresett tagállam hatóságai ellenőrizni tudják, hogy az adott tagállam-e a felelős az e rendeletben meghatározott feltételek alapján.

[...]”

14 A „Dublin III” rendelet 25. cikke a következőket írja elő:

„(1) A megkeresett tagállam elvégzi a szükséges ellenőrzéseket, és haladéktalanul, de minden esetben a megkeresés beérkezésének időpontjától számított egy hónapon belül határozatot hoz az érintett személy visszavétele iránti megkeresésről. Amennyiben a megkeresés az Eurodac-rendszerből származó adatokon alapul, ez a határidő két hétre csökken.

(2) Az egy hónapos határidő vagy az (1) bekezdésben említett kéthetes határidő be nem tartása a kérelem elfogadását jelenti, és az érintett személy visszavételének kötelezettségét vonja maga után, ideértve a megérkezésével kapcsolatos megfelelő intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket is.”

15 E rendeletnek az „Értesítés az átadásra vonatkozó határozatról” című 26. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben a megkeresett tagállam beleegyezik a kérelmező vagy a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személy átvételébe vagy visszavételébe, a megkereső tagállam értesíti az érintett személyt arról a határozatról, hogy átadja a felelős tagállamnak, és – adott esetben – nem vizsgálja meg a nemzetközi védelem iránti kérelmét. [...]

(2) Az (1) bekezdésben említett határozatnak tartalmaznia kell a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkat – ideértve adott esetben a halasztó hatály kérelmezésének jogát – és az e jogorvoslatok igénybevételére alkalmazandó határidőket, az átadás lebonyolításának határidejét, emellett szükség esetén információt kell nyújtania arról a helyről és arról az időpontról, ahol és amikor az érintett személynek meg kell jelennie, ha a felelős tagállamba való utazásáról maga gondoskodik.

[...]”

16 Az említett rendelet „Jogorvoslatok” című 27. cikke a következőképpen szól:

„(1) A kérelmezőnek vagy a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személynek joga van az átadásra vonatkozó határozatok elleni hatékony jogorvoslathoz, amelyet bírósághoz vagy törvényszékhez tény- vagy jogkérdésben benyújtott fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat. [helyesen: A kérelmezőnek vagy a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személynek joga van az átadásra vonatkozó határozatok elleni, bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz, amelyet fellebbezés vagy tény- vagy jogkérdésben benyújtott felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat.]

(2) A tagállamok észszerű határidőt határoznak meg az érintett személy által az (1) bekezdés szerinti hatékony jogorvoslathoz fűződő jog gyakorlására.

(3) Az átadásra vonatkozó határozatok elleni fellebbezésre vagy felülvizsgálatra vonatkozóan a tagállamok jogszabályaikban előírják az alábbiakat:

- a) a fellebbezés vagy felülvizsgálat feljogosítja az érintettet, hogy annak elbírálásáig az adott tagállamban maradjon; vagy
- b) az átadás automatikusan felfüggesztésre kerül, és e felfüggesztés megszűnik azon észszerű időtartam elteltével, amely alatt valamely bíróságnak vagy törvényszéknek [helyesen: valamely bíróságnak] a felfüggesztés iránti kérelem alapos és szigorú vizsgálatát követően határozatot kellett hoznia arról, hogy a fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak halasztó hatályt biztosít-e; vagy

c) az érintett személy észszerű időtartamon belül kérelmezheti a bíróságtól vagy törvényszéktől [helyesen: a bíróságtól] az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztését a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig. A tagállamok azáltal biztosítják a hatékony jogorvoslatot, hogy felfüggesztik az átadást mindaddig, amíg a felfüggesztés iránti első kérelemről határozatot nem hoznak. [...]

(4) A tagállamok előírhatják, hogy az illetékes hatóságok hivatalból dönthetnek az átadásra vonatkozó határozat végrehajtásának felfüggesztéséről a fellebbezés vagy felülvizsgálat elbírálásáig.

[...]”

17 Ugyanezen rendelet „Őrizet” című 28. cikke a következőket mondja ki:

„(1) A tagállamok senkit nem tarthatnak őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy az e rendelettel létrehozott eljárás hatálya alá tartozik.

(2) Ha komoly veszély áll fenn a szökésre, a tagállamok e rendelettel összhangban egyedi elbírálás alapján őrizetben tarthatják az érintett személyt az átadási eljárások biztosítása érdekében és kizárólag akkor, ha az őrizet arányos, továbbá ha kevésbé kényszerítő jellegű alternatív intézkedések alkalmazása nem lenne hatékony.

(3) Az őrizetnek a lehető legrövidebb ideig kell tartania, és nem lehet hosszabb, mint az e rendelet alapján történő átadás megtörténteig előírt közigazgatási eljárások kellő gondossággal történő elvégzéséhez észszerűen szükséges idő.

Ha egy személyt ezen cikk alapján őrizetben tartanak, az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresés határideje nem haladhatja meg a kérelem benyújtásától számított egy hónapot. Az a tagállam, amely e rendelettel összhangban lefolytatja az eljárást, ilyen esetekben sürgős választ kér. A kérés beérkezésétől számított két héten belül választ kell adni. Amennyiben két héten belül nem érkezik válasz, az a megkeresés elfogadását jelenti, és a személy átvételének vagy visszavételének kötelezettségét vonja maga után, ideértve a megérkezésével kapcsolatos megfelelő intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket is.

[...]”

18 A „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) A kérelmezőnek vagy a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személynek a megkereső tagállam részéről a felelős tagállamnak történő átadása a megkereső tagállam nemzeti joga szerint történik az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban, de legkésőbb hat hónappal az érintett személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresés másik tagállam általi elfogadását, vagy a 27. cikk (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén hat hónappal a fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal kapcsolatos jogerős határozatot követően.

[...]

(2) Amennyiben az átadásra nem kerül sor a hat hónapos határidőn belül, a felelős tagállam mentesül az érintett személy átvételére vagy visszavételére vonatkozó kötelezettség alól, és a felelősség a megkereső tagállamra hárul. E határidő legfeljebb egyéves időtartamra meghosszabbítható, ha az átadásra az érintett személy szabadságvesztése miatt nem kerülhetett sor, illetve legfeljebb tizennyolc hónapra, ha az érintett személy megszökik.”

Az 1560/2003/EK rendelet

- 19 Az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedéjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szempontok és eljárási szabályok megállapításáról szóló 343/2003/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2003. szeptember 2-i 1560/2003/EK bizottsági rendelet (HL 2003. L 222., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 200. o.; a továbbiakban: végrehajtási rendelet) „Visszavétel iránti megkeresés feldolgozása” című 4. cikke a következőket írja elő:

„Amennyiben egy visszavétel iránti megkeresés az Eurodac központi egysége által szolgáltatott adatokon alapul, és azt a megkereső tagállam [...] ellenőrzi, a megkeresett tagállam elismeri felelősségét, kivéve ha az ellenőrzés kizárólag azt az eredményt hozza, hogy kötelezettségei megszűnnek a [»Dublin III« rendelet 20. cikke (5) bekezdésének második albekezdése vagy a 19. cikkének (1), (2) vagy (3)] bekezdése szerint. A kötelezettségek e rendelkezések alapján történő megszűnésének ténye csak az erre vonatkozó tárgyi bizonyíték vagy a menedékkérő indokolással ellátott és ellenőrizhető nyilatkozatai alapján állapítható meg.”

- 20 A végrehajtási rendelet „Elfogadó válasz” című 6. cikke szerint:

„Amennyiben a tagállam elfogadja felelősségét, ezt közli a válaszban, amely megjelöli a [»Dublin III«] rendeletnek a döntés alapjául szolgáló rendelkezését, valamint tartalmazza azokat a gyakorlati részleteket, amelyek az átadás lebonyolítására vonatkoznak, beleértve annak a szervezeti egységnek vagy személynek az adatait, amellyel/akivel kapcsolatba kell lépni.”

A francia jog

- 21 A code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (a külföldiek beutazásáról, tartózkodásáról és a menedéjogról szóló törvénykönyv; a továbbiakban: Ceseda) alapeljárás idején hatályos változata L. 512-1. cikke III. pontjának első bekezdése a következőket mondja ki:

„Az a külföldi, akit az L. 551-1. cikk alapján őrizetbe helyeznek, a közléstől számított negyvennyolc órán belül kérheti a közigazgatási bíróság elnökétől az őrizetbe vételhez adott esetben kapcsolódó, a Franciaország elhagyására vonatkozó kötelezettség, az önkéntes távozásra vonatkozó határidőt megtagadó határozat, a célországot megjelölő határozat és a Franciaországba történő visszatérést vagy a Franciaország területén való mozgást megtiltó határozat megsemmisítését, amennyiben e határozatokat az őrizetbe vételről szóló határozattal együtt kézbesítették. [...]”

- 22 E törvénykönyv L. 551-1. cikkének első bekezdése a következőképpen szól:

„Az L. 561-2. cikk I. pontjának 1–7. alpontjában foglalt esetekben a közigazgatási hatóság [...] negyvennyolc órára idegenrendészeti őrizetbe veheti azt a külföldit, aki nem nyújt be az L. 511-1. cikk II. pontjának 3. alpontjában említett kockázat bekövetkezésének megelőzésére alkalmas, a tényleges megjelenésére vonatkozó bizonyítékokat.”

- 23 Az említett törvénykönyv L. 561-2. cikkének I. pontja a következőket írja elő:

„A közigazgatási hatóság határozatot hozhat a külföldi házi őrizetbe vételéről, aki nem hagyhatja el azonnal a francia területet, de akinek a kitoloncolása észszerű, ha:

1° e külföldit át kell adni valamely európai uniós tagállam illetékes hatóságainak [...], vagy e külföldivel szemben az átadásra vonatkozó határozatot hoztak az L. 742-3. cikk alapján;

[...]

7° e külföldivel szemben az e cikk 1–6. pontja alapján házi őrizetbe vételről szóló határozatot vagy idegenrendészeti őrizetbe vételről szóló határozatot hoztak [...], és a külföldi nem tett eleget a kiutasítási intézkedésnek, vagy, miután eleget tett ezen intézkedésnek, visszatért Franciaországba annak ellenére, hogy ez az intézkedés továbbra is végrehajtható volt.

[...]

- 24 A Ceseda L. 742-1. cikkének első bekezdése, amely e törvénykönyv „Menedékjog” című VII. könyvének „A menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó eljárás” című II. fejezetében található, a következőképpen rendelkezik:

„Ha a közigazgatási hatóság úgy véli, hogy a menedékjog iránti kérelem megvizsgálása egy általa megkeresni kívánt másik állam hatáskörébe tartozik, a külföldinek joga van ahhoz, hogy a francia területen maradjon a kérelmének megvizsgálásáért felelős állam meghatározására irányuló eljárás végéig, és adott esetben az ezen állam részére történő tényleges átadásáig. [...]

- 25 Az említett törvénykönyv L. 742-3. cikke a következőket mondja ki:

„Az L. 742-1. cikk második bekezdésének sérelme nélkül az a külföldi, akinek az esetében a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért egy másik állam felelős, átadható az e vizsgálatért felelős állam részére.

Az átadásra vonatkozó valamennyi határozatot a közigazgatási hatóság által írásban hozott, indokolással ellátott határozatba kell foglalni.

Erről a határozatról az érintett személyt értesíteni kell. A határozatnak ki kell térnie a jogorvoslati lehetőségekre és határidőkre, valamint arra, hogy az érintett személy jogosult a konzulátusát, egy választása szerinti jogi képviselőt vagy bármely személyt értesíteni, vagy annak értesítését kérni. [...]

- 26 A Ceseda L. 742-4. cikkének I. pontja a következőket írja elő:

„Az a külföldi, akivel szemben az L. 742-3. cikkben említett, átadásra vonatkozó határozatot hoztak, az e határozatról való értesítéstől számított tizenöt napos határidőn belül kérheti a közigazgatási bíróság elnökétől e határozat megsemmisítését.

Az elnök vagy az e célból kijelölt bíró [...] a bírósághoz fordulástól számított tizenöt napos határidőn belül határoz.

[...]

- 27 Ugyanezen törvénykönyv L. 742-5. cikke értelmében:

„Az L. 551-1. és az L. 561-2. cikket alkalmazni kell arra a külföldire, akivel szemben átadásra vonatkozó határozatot hoztak, az e határozatról történő értesítéstől kezdve.

Az átadásra vonatkozó határozat nem hajtható végre hivatalból sem a tizenöt napos vagy – amennyiben az L. 551-1. cikk szerinti őrizetbe vételről szóló határozatról vagy az L. 561-2. cikk szerinti házi őrizetbe vételről szóló határozatról történő értesítésre az átadásra vonatkozó határozattal együtt kerül sor – negyvennyolc órás határidő lejártá, sem – közigazgatási per esetén – a közigazgatási bíró határozathozatala előtt.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 28 A police de l'air et des frontières du Pas-de-Calais (pas de-calais-i légi rendészet és határőrség, Franciaország) 2016. november 26-án feltartóztatta Adil Hassant, miközben a calais-i kikötő (Franciaország) korlátozott belépési területén tartózkodott. Az említett légi rendészet és határőrség által az Eurodac adatbázisban folytatott keresésből kiderült, hogy a német hatóságok 2015. november 7-én és december 14-én ujjenyomatot vettek tőle, továbbá hogy A. Hassan ezen időpontban nemzetközi védelmet kért Németországban, jóllehet Franciaországban nem nyújtott be ilyen kérelmet.
- 29 E feltartóztatás, valamint az Eurodac adatbázis áttekintésének napján a pas-de-calais-i prefektus A. Hassan visszavétele iránti megkereséssel fordult a német hatóságokhoz, valamint ezzel egyidejűleg A. Hassan Németország részére történő átadásáról és idegenrendészeti őrizetbe vételéről határozott. A. Hassant erről a határozatról ugyanezen a napon értesítették.
- 30 A. Hassan a Ceseda L. 512-1. cikkének III. pontja alapján vitatta az idegenrendészeti őrizetbe vételét a tribunal de grande instance de Lille (lille-i általános hatáskörű elsőfokú bíróság, Franciaország) kényszerintézkedéseket elrendelő bírója előtt. A 2016. november 29-i ítéletével e bíró elrendelte ezen intézkedés visszavonását.
- 31 A. Hassan ezenfelül halasztó hatályú keresetet terjesztett elő a 2016. november 26-i határozattal szemben a tribunal administratif de Lille-hez (lille-i közigazgatási bíróság, Franciaország), e határozatnak az A. Hassan Németország részére történő átadására vonatkozó részében.
- 32 Ezen utóbbi kereset keretében A. Hassan többek között azt állítja, hogy e határozat sérti a „Dublin III” rendelet 26. cikkét, mivel ezt a határozatot még azelőtt hozták meg és közzétették vele, hogy a megkeresett állam – a jelen esetben a Németországi Szövetségi Köztársaság – kifejezetten vagy hallgatólagosan válaszolt volna a francia hatóságoknak az A. Hassan visszavétele iránti megkeresésére.
- 33 A pas-de-calais-i prefektus a maga részéről azt állítja, hogy e 26. cikkel és a nemzeti jog egyetlen rendelkezésével sem ellentétes az, hogy az őrizetbe vételtől kezdődően átadásra vonatkozó határozatot hozzon, és arról az érintett személyt értesítse, aki e határozattal szemben élhet a „Dublin III” rendelet 27. cikkének megfelelően számára nyitva álló jogorvoslati lehetőségekkel. A nemzeti joggal összhangban A. Hassan őrizetbe vétele érdekében a prefektus éppen hogy köteles volt az átadásra vonatkozó határozat előzetes meghozatalára, anélkül hogy meg kellett volna várnia a megkeresett tagállam választát. Az átadás mindenesetre nem hajtható végre mindaddig, amíg a megkeresett tagállam nem egyezik bele az érintett személy visszavételébe.
- 34 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a pas-de-calais-i prefektus nem volt köteles átadásra vonatkozó határozatot hozni A. Hassan idegenrendészeti őrizetbe vétele érdekében, mivel az ilyen őrizetbe vételről a „Dublin III” rendelet 28. cikke rendelkezik, amely rendelkezés közvetlenül alkalmazandó. Elismeri ugyanakkor, hogy az átadásra vonatkozó említett határozat prefektus általi elfogadásának alapjául szolgáló nemzeti jog nem tiltja egy ilyen határozatnak az őrizetbe vételről szóló határozattal együtt történő meghozatalát. E bíróság előtt így felmerül a kérdés, hogy egy ilyen közigazgatási gyakorlat összeegyeztethető-e a „Dublin III” rendelet 26. cikkével.
- 35 A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a nemzeti bíróságok megosztottak e kérdésben, és kifejti, hogy egyes közigazgatási bíróságok szerint az átadásra vonatkozó határozatot azt megelőzően meghozhatják, és az érintett személyt arról azt megelőzően értesíthetik, hogy a megkeresett tagállam választ adna, míg más bíróságok szerint a megkereső tagállam köteles megvárni a felelős tagállam meghatározására irányuló, a „Dublin III” rendelet 20–25. cikkében foglalt eljárás befejezését, mielőtt ilyen határozatot hozna, vagy arról értesítést küldene.

- 36 A kérdést előterjesztő bíróság a maga részéről úgy véli, hogy mind a „Dublin III” rendelet 26. cikkének különböző nyelvi változatai, mind az említett rendelkezés és az annak háttérét adó rendelkezések teleologikus értelmezése e második értelmezési lehetőség mellett szól, amit egyébiránt a „Dublin III” rendelet előkészítő munkálatainak vizsgálata is megerősít.
- 37 Ugyanakkor pontosítja, hogy az átadásra vonatkozó határozatnak a megkeresett tagállam válaszára előtti elfogadása és közlése nem akadályozza azt, hogy az érintett személy e határozatot az illetékes bíróság előtt halasztó hatályú keresettel érdemben megtámadja a „Dublin III” rendelet 27. cikkében előírtaknak megfelelően. Amennyiben bebizonyosodik, hogy a rendeletben meghatározott feltételek alapján nem a megkeresett tagállam a felelős, az átadásról szóló határozat megsemmisíthető.
- 38 E körülmények között a tribunal administratif de Lille (lille-i közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Ellentétes-e a [»Dublin III«] rendelet 26. cikkének rendelkezéseivel az, hogy azon tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai, amely egy másik, [az e] rendeletben meghatározott feltételek alapján felelős államnak tekintett tagállamhoz egy jogerősen még el nem bírált nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan vagy pedig a [z ugyanezen] rendelet 18. cikke (1) bekezdésének c) vagy d) pontja szerinti más személy átvételére, illetve visszavételére irányuló megkeresést intéz, azelőtt hoznak átadásra vonatkozó határozatot, és arról az érintett személyt azelőtt értesítik, hogy a megkeresett állam ebbe az átvételbe, illetve visszavételbe beleegyezett volna?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 39 Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az, ha az a tagállam, amely a rendeletben meghatározott feltételek alapján a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős államnak tekintett másik tagállamhoz az említett rendelet 18. cikkének (1) bekezdése szerinti személy átvételére, illetve visszavételére irányuló megkeresést intéz, azelőtt hoz átadásra vonatkozó határozatot, és értesíti arról az említett személyt, hogy a megkeresett tagállam e megkeresést kifejezetten vagy hallgatólagosan elfogadta volna.
- 40 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez figyelembe kell venni a rendelkezés megfogalmazását, keletkezését, szövegkörnyezetét, valamint annak a szabályozásnak a célkitűzéseit, amelynek a részét képezi (lásd ebben az értelemben: 2017. december 20-i Acacia és D’Amato ítélet, C-397/16 és C-435/16, EU:C:2017:992, 31. pont; 2018. április 17-i Egenberger ítélet, C-414/16, EU:C:2018:257, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 E tekintetben, ami először is a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdésének megfogalmazását illeti, e rendelkezés kimondja, hogy amennyiben a megkeresett tagállam beleegyezik a kérelmező vagy az e rendelet 18. cikke (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személy átvételébe vagy visszavételébe, a megkereső tagállam értesíti az érintett személyt arról a határozatáról, hogy átadja a felelős tagállamnak és – adott esetben – nem vizsgálja meg a nemzetközi védelem iránti kérelmét.
- 42 A „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdésének magából a szövegéből, mégpedig, amint arra a főtanácsnok az indítványának 35. pontjában szintén rámutatott, e szöveg szinte valamennyi nyelvi változatából kitűnik, hogy az érintett személynek az átadásra vonatkozó határozatról történő értesítésére csak akkor kerül sor, ha (és szükségképpen azt követően, hogy) a megkeresett tagállam kedvező választ adott az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresésre, vagy ha adott esetben letelt azon határidő, amelyen belül a megkeresett tagállamnak választ kell adnia e megkeresésre, amely utóbbi esetben a válasz hiánya a „Dublin III” rendelet 22. cikkének (7) bekezdésével és 25. cikkének (2) bekezdésével összhangban e megkeresés elfogadásával egyenértékű.

- 43 A „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdésének már a megfogalmazása is egyértelművé teszi, hogy az uniós jogalkotó pontos eljárási sorrendet határozott meg az átvételre vagy visszavételre irányuló megkeresés megkeresett tagállam általi elfogadása, valamint az érintett személy átadásra vonatkozó határozatról történő értesítése között.
- 44 Ami ezt követően az említett 26. cikk (1) bekezdésének keletkezését illeti, meg kell jegyezni, hogy amint arra a főtanácsnok az indítványának 36. pontjában rámutatott, a 343/2003 rendelet átdolgozására vonatkozó, az egy harmadik ország állampolgára vagy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM/2008/0820 végleges), amely a „Dublin III” rendelet elfogadásához vezetett, kimondta, hogy tovább kell pontosítani az érintett személynek az átadásra vonatkozó határozatról való értesítésére alkalmazandó eljárást annak érdekében, hogy e személy hatékonyabban élhessen a jogorvoslat igénybevételéhez való joggal.
- 45 Amint az a rendeletre irányuló említett javaslatból kitűnik, e pontosításoknak különösen az átadásra vonatkozó határozatokról való értesítés időpontjára, formájára és tartalmára kellett kitérniük. Márpedig ugyanezen javaslat említett pontosításokat tartalmazó 25. cikkének (1) bekezdése, amely jelenleg a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdése, a jogalkotási eljárás során e tekintetben nem módosult lényegesen.
- 46 Ezért a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdésének magából – az említett rendelkezés keletkezésének fényében értelmezett – szövegéből az következik, hogy az átadásra vonatkozó határozatról csak azután lehet értesíteni az érintett személyt, hogy a megkeresett tagállam hallgatólagosan vagy kifejezetten beleegyezik e személy átvételébe vagy visszavételébe (lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i A. S. ítélet, C-490/16, EU:C:2017:585, 33. pont).
- 47 A „Dublin III” rendelet általános rendszere megerősíti ezt az értelmezést.
- 48 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdése e rendeletnek „Az átvételre és visszavételre vonatkozó eljárások” című VI. fejezetében található, amely fejezet rendelkezései ezen eljárások egymást követő szakaszait, valamint olyan kötelező jellegű határidőket határoznak meg, amelyek hozzájárulnak a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározásához (lásd ebben az értelemben: 2017. október 25-i Shiri ítélet, C-201/16, EU:C:2017:805, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 49 Az átvételre és a visszavételre vonatkozó ezen eljárásokat kötelezően azon szabályokkal összhangban kell lefolytatni, amelyeket többek között az említett VI. fejezet tartalmaz (lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i Mengesteab ítélet, C-670/16, EU:C:2017:587, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 50 Így a „Dublin III” rendelet VI. fejezetének az átvétel és a visszavétel iránti megkeresésekre vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos II. és III. szakaszából kitűnik, hogy először is a megkereső tagállam az adott esettől függően az érintett személy átvételét vagy visszavételét kérheti valamely másik tagállamtól az említett rendelet 21. cikkének (1) bekezdésével, 23. cikkének (1) bekezdésével, illetve 24. cikkének (1) bekezdésével összhangban.
- 51 Másodszor, a megkeresett tagállamnak az adott esettől függően a „Dublin III” rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével vagy 25. cikkének (1) bekezdésével összhangban el kell végeznie a szükséges ellenőrzéseket annak meghatározása érdekében, hogy az e rendelet III. fejezetében meghatározott feltételek alapján felelős-e a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, és következésképpen az e rendelkezésekben előírt határidőkön belül határoznia kell az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresésről.

- 52 Ezért a megkeresett tagállam csak az említett ellenőrzések elvégzését követően határozhat az átvételre vagy visszavételre irányuló megkeresésről, és adhat választ a megkereső tagállamnak. E tekintetben a kedvező válasz az érintett személy megkeresett tagállam részére való átadásának elvi elfogadását jelenti, amit általában az említett átadás végrehajtása követ a „Dublin III” rendelet 29. cikkének rendelkezéseivel összhangban (lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i A. S. ítélet, C-490/16, EU:C:2017:585, 50. pont).
- 53 Az érintett személynek az átadásra vonatkozó határozatról való értesítésére vonatkozó, a megkereső tagállamra háruló kötelezettség előírásával ezért a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdése – amely e rendeletnek a jogorvoslatokról szóló 27. cikkével együtt az említett rendelet VI. fejezetének „Eljárásjogi biztosítékok” című IV. szakaszában szerepel – arra irányul, hogy megerősítse e személy jogainak védelmét annak biztosításával, hogy az átvételre vagy visszavételre vonatkozó eljárásban érintett tagállamok által elviekben elfogadott átadás esetén e személyt tájékoztassák az említett határozat alapjául szolgáló valamennyi indokról, ezzel lehetővé téve számára, hogy e határozatot adott esetben az illetékes bíróság előtt megtámadja, és a végrehajtásának felfüggesztését kérje.
- 54 A „Dublin III” rendelet általános rendszere szintén e rendelet 26. cikke (1) bekezdésének azon értelmezését erősíti, amely szerint az érintett személyt csak azt követően értesíthetik az átadásra vonatkozó határozatról, hogy a megkeresett tagállam beleegyezett e személy átvételébe vagy visszavételébe.
- 55 Ellentétben azon állásponttal, amelyet a jelek szerint az Európai Bizottság képvisel, az imént kifejtettek a „Dublin III” rendelet által követett célkitűzésre is érvényesek.
- 56 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a „Dublin III” rendelet célja egy világos és alkalmazható módszer kialakítása a felelős tagállam gyors meghatározása céljából, amely módszer mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában tárgyilagos és méltányos szempontokon alapul, a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljárásokhoz való hatékony hozzáférés biztosítása, valamint annak érdekében, hogy ne veszélyeztessék a nemzetközi védelem iránti kérelmek gyors feldolgozására irányuló célkitűzést, és egyúttal az említett rendelet (19) preambulumbekkezdésével összhangban biztosítsák az említett rendelettel létrehozott hatékony jogorvoslatot az átadásra vonatkozó határozatokkal szemben (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 42. pont; 2017. október 25-i Shiri ítélet, C-201/16, EU:C:2017:805, 31. és 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 57 Egyébiránt a Bíróság már pontosította, hogy az uniós jogalkotónak nem állt szándékában, hogy az említett gyors feldolgozás követelménye érdekében lemondjon a nemzetközi védelmet kérelmezők bírói jogvédelméről (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 57. pont; 2017. szeptember 13-i Khir Amayry ítélet, C-60/16, EU:C:2017:675, 65. pont).
- 58 Ami a többek között az Alapjogi Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelmet illeti, a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személynek joga van az átadásra vonatkozó határozatok elleni, bíróság előtti hatékony jogorvoslatához, amelyet fellebbezés vagy tény- vagy jogkérdésben benyújtott felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat. Az ilyen jogorvoslatnak, amelynek a terjedelme nem értelmezhető megszorítóan, ki kell terjednie egyrészt e rendelet alkalmazásának vizsgálatára, a III. fejezetében említett feltételek végrehajtása és a többek között a rendelet VI. fejezetében foglalt eljárásjogi biztosítékok tiszteletben tartása tekintetében egyaránt, másrészt pedig az azon tagállamban fennálló jogi és ténybeli helyzetnek a megvizsgálására, amelynek a kérelmezőt átadják (lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i A. S. ítélet, C-490/16, EU:C:2017:585, 26–28. pont; 2017. július 26-i Mengesteab ítélet, C-670/16, EU:C:2017:587, 43., 47. és 48. pont; 2017. október 25-i Shiri ítélet, C-201/16, EU:C:2017:805, 36. és 37. pont).

- 59 E tekintetben, amennyiben az érintett személyt azt megelőzően értesíthetnék az átadásra vonatkozó határozatról, hogy a megkeresett tagállam választ adna az átvételre vagy visszavételre irányuló megkeresésre, ez azt eredményezhetné, hogy e személynek e határozat megtámadása érdekében olyan határidőn belül kellene keresetet előterjesztenie, amely a megkeresett tagállamnak biztosított válaszadási határidő lejártával azonos időpontban, sőt akár – az alapeljáráshoz hasonlóan – az említett válasz megérkezése előtt jár le, mivel a „Dublin III” rendelet 27. cikke (2) bekezdésével összhangban a tagállamok feladata azon határidő meghatározása, amelyen belül az érintett személy a hatékony jogorvoslathoz fűződő jogát gyakorolhatja, és e rendelkezés mindössze e határidő észszerű jellegére vonatkozó kötelezettséget ír elő.
- 60 E feltételek mellett az érintett személy adott esetben kénytelen lenne megelőző jelleggel – akár már azelőtt, hogy a megkeresett tagállam választ adna az érintett személy átvételére vagy visszavételére irányuló megkeresésre – a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése szerinti fellebbezést vagy felülvizsgálati kérelmet előterjeszteni az átadásra vonatkozó határozattal szemben. Egyébiránt a Bíróság már megállapította, hogy ilyen fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem benyújtására főszabály szerint kizárólag akkor kerülhet sor, ha a megkeresett tagállam e megkeresésre kedvező választ adott (lásd analógia útján: 2017. július 26-i Mengesteab ítélet, C-670/16, EU:C:2017:587, 60. pont).
- 61 Egyébiránt, amint arra a főtanácsnok az indítványa 46–48. pontjában rámutatott, korlátozná a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdésében foglalt hatékony jogorvoslathoz való jog terjedelmét, ha az átadásra vonatkozó határozat – amelyet azt megelőzően hoztak meg, és amelyről az érintett személyt azt megelőzően értesítették, hogy a megkeresett tagállam választ adott volna az átvételre vagy visszavételre irányuló megkeresésre – csupán a megkereső tagállam által beszerzett bizonyítékokon és közvetett bizonyítékokon alapulna, nem pedig a megkeresett tagállam ilyen információin – például az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresésre való válaszadás időpontja, vagy kifejezett válasz esetén a megkeresés elfogadásának indokai.
- 62 Márpedig hangsúlyozni kell, amint arra az indítványa 48. pontjában a főtanácsnok is rámutatott, hogy a megkeresett tagállamtól származó ilyen információknak különös jelentősége van az átvételre vagy visszavételre irányuló eljárás befejezésekor hozott, átadásra vonatkozó határozattal szemben benyújtott fellebbezések vagy felülvizsgálati kérelmek keretében, mivel a megkeresett tagállam köteles kimerítően ellenőrizni, hogy a „Dublin III” rendeletben meghatározott feltételekre tekintettel felelős-e, figyelembe véve a megkereső tagállam által nem feltétlenül ismert információkat is (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 43. pont).
- 63 Szintén emlékeztetni kell arra, hogy a megkeresett tagállam még Eurodac-találat esetén is kénytelen lehet kedvezőtlen választ adni az átvételre vagy visszavételre irányuló megkeresésre, különösen ha megállapítja, hogy a „Dublin III” rendelet 19. cikke vagy 20. cikke (5) bekezdésének második albekezdése értelmében megszűnt a kötelezettsége – amit a végrehajtási rendelet 4. cikke is megerősít –, amikor is a kérelmező számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy a jogorvoslati kérelmének keretében hivatkozhasson egy ilyen körülményre (lásd ebben a tekintetben: 2016. június 7-i Karim ítélet, C-155/15, EU:C:2016:410, 26. és 27. pont).
- 64 Egyébiránt, ami a jelen ítélet 33. pontjában felhívott azon körülményt illeti, amely szerint az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzetben az átadásra vonatkozó határozat végrehajtását a megkeresett tagállam válaszadásáig felfüggesztik, elegendő rámutatni arra, hogy a „Dublin III” rendelet egyetlen rendelkezése sem ír elő ilyen felfüggesztést. Az e rendelet 27. cikkének (3) és (4) bekezdésében foglalt, a jogorvoslat halasztó hatályára vonatkozó szabályok ugyanis csupán annak lehetőségére vonatkoznak, hogy az átadást a fellebbezés vagy a felülvizsgálati kérelem benyújtásának időpontja, illetve legkésőbb az említett fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem elbírálásának időpontja közötti időtartamra felfüggeszték, anélkül hogy e kérelmek benyújtása szükségszerűen maga után vonná az átadás felfüggesztését (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 13-i Khir Amayry ítélet, C-60/16, EU:C:2017:675, 64. és 68. pont; 2018. január 25-i Hasan ítélet, C-360/16, EU:C:2018:35, 38. pont).

- 65 Ezért amennyiben az ilyen határozatról történő, a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdése értelmében vett értesítésre a megkeresett tagállam válaszára előtt kerülne sor, az azt eredményezné, hogy azokban a jogrendekben, amelyek az alapeljárásban szereplőtől eltérően nem rendelkeznek az ilyen határozatok említett válaszára előtti felfüggesztéséről, fennállna az a veszély, hogy az érintett személyt még azt megelőzően átadják az említett tagállamnak, hogy az elviekben beleegyezett volna a személy átvételébe.
- 66 Ezenfelül, amennyiben a „Dublin III” rendelet célja a jelen ítélet 56. pontjában felhívottaknak megfelelően egy világos és alkalmazható módszer kialakítása a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam gyors meghatározása céljából, nem fogadható el, hogy az említett rendelet 26. cikke (1) bekezdésének értelmezése – amely rendelkezéssel a jogalkotó az érintett személy jogait kívánta megerősíteni – a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárásban érintett tagállamok szabályozásának függvényében változzon.
- 67 Ugyanezen gondolatmenetet követve, ami a francia jog azon előírását illeti, amely szerint az érintett személy nem vehető idegenrendészeti őrizetbe az átadásra vonatkozó határozatról való értesítése előtt, egy ilyen nehézség, amely a kérdést előterjesztő bíróság szerint kizárólag a nemzeti jogból fakad, nem kérdőjelezheti meg a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdésének a jelen ítélet 46. pontja szerinti értelmezését. Emellett e rendelet 28. cikkének (2) és (3) bekezdéséből egyértelműen kitűnik, hogy a tagállamok az érintett személyeket még azt megelőzően őrizetbe vehetik, hogy az e cikkben meghatározott feltételek teljesülése esetén egyáltalán az átvétel vagy visszavétel iránti megkereséssel fordulnának a megkeresett tagállamhoz, mivel ilyen esetben az átadásra vonatkozó határozat nem képezi az ilyen őrizetbe vétel szükségszerű feltételét (lásd ebben az értelemben: 2017. március 15-i Al Chodor ítélet, C-528/15, EU:C:2017:213, 25. pont; 2017. szeptember 13-i Khir Amayry ítélet, C-60/16, EU:C:2017:675, 25–27., 30. és 31. pont).
- 68 Ezért a „Dublin III” rendelet célja nemhogy kétségbe vonja a jelen ítélet 46. pontjában foglalt értelmezést, hanem megerősíti azt.
- 69 A kérdést előterjesztő bíróság kérdései mindazonáltal nem csupán az átadásra vonatkozó határozatról való értesítés, hanem e határozat meghozatalának időpontjára is vonatkoznak.
- 70 E tekintetben igaz, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdésének megfogalmazása az átadásra vonatkozó határozatról való értesítésre, nem pedig e határozat elfogadására utal. Ugyanakkor e rendelet 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja és 5. cikkének (3) bekezdése, amelyek pontosítják azokat a feltételeket, amelyek mellett a felelős tagállam meghatározását végző tagállam mentesülhet a menedékkérő meghallgatásának kötelezettsége alól, illetve amelyek meghatározzák e meghallgatás időpontját, úgy rendelkeznek, hogy az ilyen meghallgatást vagy a releváns információk kérelmező általi megadásának lehetőségét az átadásra vonatkozó, az említett 26. cikk (1) bekezdése szerinti határozat meghozatala előtt kell biztosítani.
- 71 Egyébiránt rá kell mutatni arra, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikke (2) bekezdésének első albekezdése szerint az átadásra vonatkozó határozatnak tartalmaznia kell a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkat – ideértve adott esetben a halasztó hatály kérelmezésének jogát – és az e jogorvoslatok igénybevételére alkalmazandó határidőket, az átadás lebonyolításának határidejét, továbbá szükség esetén információt kell nyújtania arról a helyről és arról az időpontról, ahol és amikor az érintett személynek meg kell jelennie, ha a felelős tagállamba való utazásáról maga gondoskodik.
- 72 Márpedig, amint arra a főtanácsnok az indítványa 44. pontjában rámutatott, az ilyen információk főszabály szerint egyrészt attól az időponttól függenek, amikor a megkeresett tagállam választ ad az átvételre vagy visszavételre irányuló megkeresésre, másrészt pedig – a végrehajtási rendelet 6. cikkében pontosított részletes szabályokkal összhangban – kifejezett válasz esetén az említett válasz tartalmától.

- 73 Mindenesetre az értesítés előtt nem lehet az érintett személlyel szemben az átadásra vonatkozó határozatra hivatkozni, mivel – amint az a fenti megfontolásokból kitűnik – a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdése pontosan meghatározza az értesítés időpontját. Ebből az következik, hogy a megkeresett tagállam válaszába előtt hozott ilyen határozat, jóllehet az arról való értesítésre csak e választ követően kerül sor, nem alkalmas arra, hogy hozzájáruljon a nemzetközi védelem iránti kérelmek gyors elbírálásával, illetve az említett személy jogainak hatékony bírói jogvédelmével kapcsolatos célkitűzéshez, mivel az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslatra szükségszerűen az e határozatról való értesítést követően kerülhet sor (lásd ebben a tekintetben: 2017. július 26-i A. S. ítélet, C-490/16, EU:C:2017:585, 54. pont).
- 74 E körülmények között szintén ellentétes a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdésével, ha az átadásról szóló határozatot azt megelőzően hozzák meg, hogy a megkeresett tagállam kifejezett vagy hallgatóságos választ adott volna az átvételre vagy visszavételre irányuló megkeresésre.
- 75 A fentiekből az következik, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, ha az a tagállam, amely a rendeletben meghatározott feltételek alapján a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős államnak tekintett másik tagállamhoz az említett rendelet 18. cikkének (1) bekezdése szerinti személy átvételére, illetve visszavételére irányuló megkeresést intéz, azelőtt hoz átadásra vonatkozó határozatot, és értesíti arról az említett személyt, hogy a megkeresett tagállam e megkeresést kifejezetten vagy hallgatóságosan elfogadta volna.

A költségekről

- 76 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, ha az a tagállam, amely a rendeletben meghatározott feltételek alapján a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős államnak tekintett másik tagállamhoz az említett rendelet 18. cikkének (1) bekezdése szerinti személy átvételére, illetve visszavételére irányuló megkeresést intéz, azelőtt hoz átadásra vonatkozó határozatot, és értesíti arról az említett személyt, hogy a megkeresett tagállam e megkeresést kifejezetten vagy hallgatóságosan elfogadta volna.

Aláírások